

Van: Elsbeth Plooi
Telefoon: 14 010

Uw kenmerk: 24bb005545
Ons kenmerk: M2408-4197 - 24bo007349

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke
vragen 'Geef mensen in de bijstand garantie'
(M2408-4197)

Datum: B&W 24 september 2024

Aan de gemeenteraad

Op 23 augustus 2024 stelde G.J. Engberts (PvdA) ons schriftelijke vragen over Geef mensen in de bijstand garantie.

Inleidend wordt gesteld:

De PvdA Rotterdam heeft in het Binnenlands Bestuur gelezen dat de Drechtsteden een 'garanti knop' gaan introduceren voor mensen in de bijstand. Deze 'garanti knop' houdt in dat mensen die in de bijstand hebben gezeten en daarna weer aan het werk zijn gegaan een garantie krijgen om makkelijker terug te keren in de bijstand. Als deze mensen binnen zes maanden weer een uitkering nodig hebben kunnen ze makkelijk via het beantwoorden van vier vragen deze weer krijgen. De Drechtsteden zijn hierbij niet de eerste die dit invoeren. Amsterdam had eind 2023 ook een 'garanti knop' geïntroduceerd voor mensen in de bijstand. Het initiatief wint dus aan populariteit. Een mooi initiatief vinden wij. Zeker omdat hiermee de drempel naar werk voor veel mensen wordt verlaagd. Daarom hebben wij de volgende vragen voor het college:

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Is het college het met ons eens dat het verlagen van de drempel naar werk essentieel is om meer mensen uit de bijstand te halen?

Antwoord:

Het college vindt het belangrijk dat iedere Rotterdammer die kan werken, gestimuleerd wordt om aan het werk te gaan. Dit blijkt ook uit het beleidskader 'Werk is geweldig!'. Daarom vinden wij het belangrijk dat eventuele drempels, die de stap naar betaald werk kunnen bemoeilijken, worden geminimaliseerd.

Vraag 2:

De garantieknop is er om de onzekerheid weg te nemen die mensen in de bijstand hebben over hun inkomen als ze naar werk doorstromen. Hoeveel zicht heeft de gemeente op dit probleem in Rotterdam?

Antwoord:

Er zijn geen exacte cijfers over de mate waarin dit een rol speelt, maar uit gesprekken in het kader van project Met Inkomenszekerheid naar Werk (MINW) is gebleken dat een gevoel van inkomensonzekerheid regelmatig een rol speelt bij de bereidheid om aan het werk te gaan. De gemeente Rotterdam neemt diverse initiatieven om onzekerheid over het inkomen weg te nemen. Een voorbeeld hiervan is de inzet van de rekentool WerkloonT, waarmee inkomenseffecten van werkaanvaarding inzichtelijk worden gemaakt. In de wethoudersbrief 'Stand van zaken MinW' d.d. 12 februari jl. ([24bb000852](#)) is uw raad over de pilot met deze rekentool geïnformeerd.

Inkomensonzekerheid is een landelijk thema en krijgt bijvoorbeeld ook aandacht in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel 'Participatiewet in Balans'. Hierin staat dat mensen de stap naar werk niet altijd durven te zetten vanwege onzekerheid over de inkomensgevolgen en gelet op het risico dat zij mogelijk binnen korte tijd weer een bijstandsaanvraag moeten doen. Gelet op dit laatste punt is in het wetsvoorstel 'Participatiewet in Balans' in artikel 43a expliciet de mogelijkheid opgenomen om bij een herhaalde aanvraag gebruik te maken van reeds bij de gemeente bekende gegevens. Dit om het aanvraagproces te vereenvoudigen.

Vraag 3:

Hoe schat het college het effect van de 'garantieknop' in voor Rotterdammers die willen werken, maar door onzekerheid mogelijk terughoudend zijn om hun bijstandsuitkering op te geven?

Antwoord:

De garantieknop zoals deze in onder andere de Drechtsteden wordt ingezet, geeft geen garantie op het recht op een uitkering. Het is een versneld en vereenvoudigd aanvraagproces wat administratief minder belastend is voor de inwoner. Om het uitkeringsrecht te beoordelen, worden er een aantal vragen gesteld. Deze vragen hebben betrekking op eventuele wijzigingen in de tussenliggende periode in het inkomen, het vermogen en de woon-/leefsituatie van de inwoner. Afhankelijk van de antwoorden op deze vragen kan er direct een beslissing worden genomen of wordt alsnog het reguliere aanvraagproces gevolgd. Hoewel een garantie over het recht op bijstand dus niet gegeven kan worden, kan een verkort aanvraagproces wel bijdragen aan het wegnemen van onzekerheid en het verminderen van de administratieve belasting van de inwoner.

Vraag 4:

Is de gemeente Rotterdam voornemens om de 'garantieknop' zoals in de Drechtsteden is ingevoerd, ook in Rotterdam te introduceren? Zo ja, hoe ziet de gemeente dit voor zich? Zo nee, wat weerhoudt de gemeente er dan van?

Antwoord:

Op dit moment biedt de gemeente Rotterdam zekerheid aan inwoners die, vanuit de bijstandsuitkering, aan het werk gaan. Zo wordt er contact opgenomen met de Rotterdammer bij werkaanvaarding.

Als tijdens dit contact blijkt dat er onzekerheid is over de hoogte van het inkomen, kan ervoor gekozen worden om de uitkering niet direct te beëindigen, maar om de uitkering te blokkeren. De inkomsten over de eerste 30 dagen worden dan afgewacht. Als er meer duidelijkheid is over de hoogte van de inkomsten, wordt besloten of de uitkering door kan lopen of dat de uitkering beëindigd kan worden.

Ook als de uitkering al wel direct is beëindigd, biedt de gemeente Rotterdam zekerheid. Inwoners kunnen zich binnen 30 dagen na de beëindigingsdatum melden. De uitkering moet dan wel beëindigd zijn in verband met voldoende inkomsten. Als de inkomsten minder dan 30 dagen boven de bijstandsnorm zijn, wordt de uitkering hersteld. Er is dan sprake van een doorlopende bijstandsperiode waarbij het recht op uitkering niet opnieuw wordt vastgesteld.

Met de, onder andere, hiervoor genoemde maatregelen zet de gemeente Rotterdam zich in om zekerheid te bieden aan de Rotterdammer die vanuit de bijstandsuitkering aan het werk gaat. Het college zal de ontwikkelingen die het gevoel van inkomensonzekerheid wegnemen, zoals mogelijk de garantieknoop, met interesse blijven volgen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

A. Aboutaleb